

Els mercats de crèdit en el nou escenari

Francesc Balcells

Gairebé és impossible anticipar com reaccionaran els mercats de crèdit en una Catalunya independent. Dependrà molt de com s'assoleixi la independència i de la viabilitat futura. El com planteja grans interrogants: negociada o no negociada, en base a quina legislació, per quina majoria, reconeguda per qui, amb quines condicions inicials, violenta o pacífica, etcètera. El mercats odien la incertesa i només en base a aquests interrogants la incertesa és enorme.

La sort per a Catalunya és que ara per ara els mercats ja estan perduts –el país no ha tingut accés al finançament dels mercats de crèdit des de fa anys, i la qualificació del deute català per part de les agències internacionals de deute està avui en dia al mateix nivell que Angola–. Des d'aquest punt de vista, Espanya s'hi juga més: els mercats segueixen

L'activitat mercantil odia la incertesa però la 'sort' per Catalunya és que ja s'ha perdut l'accés al crèdit

oberts i una Europa interventora mira amb lupa tot el que passa a Madrid. Una procés mal gestionat amb Catalunya, i Espanya podria acabar perdent el poc de credibilitat que li queda als mercats internacionals. Així doncs, és en benefici de les dues parts que el procés es negociï de forma constructiva i civilitzada.

El com, doncs, formarà la percepció dels mercats sobre la Catalunya independent i donarà en gran part resposta als interrogants que se'n plantegin sobre la futura viabilitat.

Entre aquests interrogants, els mercats buscaran respostes a tres preguntes: 1) quina és la viabilitat econòmica de l'Estat català independent; 2) quin és el destí final del país i la visió de model d'Estat i 3) quin és el suport per portar a terme aquesta visió tan

F. BALCELLS, vicepresident executiu de Pimco

internament com externament.

La viabilitat econòmica de l'Estat català vindrà jutjada pel mercat per la capacitat del país de generar creixement i per la salut del balanç, sobretot pel que fa a la capacitat fiscal. Idealment el missatge que es vol donar és que el procés d'independència política no ha de comportar un trencament econòmic amb el passat, i encara menys un procés d'autarquia econòmica. El punt clau aquí es com una Catalunya inde-

pendent articula les relacions amb la UE, la zona euro i Espanya. Com més es puguin mantenir aquestes relacions, més reconfortant pels mercats. Òbviament mantenir aquestes relacions estarà en part fora del control de Catalunya i hi ha un risc elevat que Espanya en veti el continuisme. Si aquest fos el cas, s'haurien de trobar solucions alternatives que si són ben articulades podrien ser igualment satisfactòries per als mercats. Si s'ha d'estar fora de la UE, per què no intentar replicar altres acords comercials que la UE té amb països com Suïssa o Noruega? Si no es pot ser part de la zona euro, per què no

adoptar l'euro unilateralment o per què no crear una moneda pròpia i *fixar-la* unilateralment a l'euro? Parlant de manera realista, Catalunya no tindrà cap influència sobre el Banc Central Europeu tant si és a dins com si és a fora de la zona euro. Tanmateix, en tant que els bancs catalans tenen sucursals a la zona euro, aquests podran continuar finançant-se al BCE fins i tot en el cas que Catalunya estigués fora de l'euro. Sobre les relacions amb

mint que s'heretés la part alíquota del deute espanyol –cosa que significaria que el procés de separació seria negociat– el nivell de deute d'una Catalunya independent seria elevat però també ho seria el superàvit fiscal de partida ja que s'acabarien les transferències fiscals a Espanya. Dit això, els mercats no es fixaran tant en el nivell de deute (que també) sinó més en la trajectòria del deute cap al futur. Seria clau, doncs, que en tant que hi hagués un su-

teix. Si el que es vol fer és replicar estructures d'Estat tal com s'ha fet des del desenvolupament de l'Estatut del 1979, es perdria una gran oportunitat. La idea és fer de la necessitat una virtut, i aprofitar els condicionants inicials per construir un Estat àgil, petit i sobretot obert al món. Això voldria dir construir un país on no dues llengües fossin oficials, sinó tres, on el sector públic i privat puguin recórrer al millor talent independentment d'on vingui i en quina llengua parli, i que el món es vegi com una oportunitat i no com una amenaça.

Tant la viabilitat de l'Estat com el destí final del país no seran realistes per al mercat si no hi ha un suport transversal del projecte ja sigui per part dels estaments polítics com per part de la societat civil catalana. És obvi que sempre hi haurà una discre-

Si no estem a la UE, per què no s'intenta accedir a acords com els que tenen Suïssa o Noruega?

REUTERS

Sota l'escrutini dels inversors. Els mercats financers, com el de Nova York, en la foto, sempre miren a futur i avaluaran si el projecte del nou estat té viabilitat econòmica

pendent articula les relacions amb la UE, la zona euro i Espanya. Com més es puguin mantenir aquestes relacions, més reconfortant pels mercats. Òbviament mantenir aquestes relacions estarà en part fora del control de Catalunya i hi ha un risc elevat que Espanya en veti el continuisme. Si aquest fos el cas, s'haurien de trobar solucions alternatives que si són ben articulades podrien ser igualment satisfactòries per als mercats. Si s'ha d'estar fora de la UE, per què no intentar replicar altres acords comercials que la UE té amb països com Suïssa o Noruega? Si no es pot ser part de la zona euro, per què no

Espanya, qualsevol procés d'obstrucció comercial en forma de boicot seria inevitablement negatiu per Catalunya. Ara bé, boicots que s'han produït arreu del món altres vegades han tendit a ser destructius per les dues bandes (per als que boicotegen i per als boicotejats), cosa que ha fet que, en general, aquests processos siguin més aviat de curta durada.

Sobre la capacitat fiscal de Catalunya, molt dependrà també de si Catalunya hereta o no la part alíquota del deute espanyol i amb quines condicions, i què passaria amb els actius compartits (reserves internacionals, accions a empreses públiques, etcètera). Assu-

peràvit fiscal aquest es mantingués, no només per assegurar una trajectòria descendent del deute i guanyar credibilitat, sinó també perquè es molt probable que en el període inicial d'independència, els mercats seguissin tancats i Catalunya hagués de pagar venciments de deute de la pròpia butxaca.

Els mercats també voldran una resposta sobre quin és el destí final d'aquest Estat, sobre quina es la visió d'una Catalunya independent. Catalunya, vol recrear una mini-Espanya o vol ser com Israel o Dinamarca? En aquest sentit Catalunya té una gran oportunitat per reinventar-se ella ma-

pància pròpia del joc democràtic però com més consens hi hagi en torn als fonaments i principis fundacionals de l'Estat, més realista serà el projecte per al mercat. Per aconseguir aquest consens social, és fonamental que la societat civil estigui ben informada, que el debat sobre la independència sigui viu i plural i que, sobretot, els polítics expliquin sense ambigüitats i amb detall la visió de país. En conclusió, el com es porti a terme la independència definirà en gran part la percepció dels mercats de capitals sobre la Catalunya independent i en decidirà la viabilitat. Els mercats buscaran respostes a preguntes que requeriran de solucions enginyoses per part dels governants catalans, i d'una visió de país ben articulada i amb fort consens per part de la societat. La sort per Catalunya és que els mercats sempre miren el futur, i si bé la transició inicial cap a la independència pot ser difícil, el país té actius i recursos suficients per articular una visió de futur que els generi confiança.●

Juan Rosell reclama "tranquil·litat i calma" en el debat sobiranista

BARCELONA Redacció

El president de la CEOE, Juan Rosell, ha demanat "molta tranquil·litat i molta calma" davant la proposta sobiranista del president de la Generalitat, Artur Mas. En una entrevista concedida a l'agència Efe, el dirigent de la patronal va reconèixer ahir que el principal desig és arribar a l'endemà del dia de les eleccions catalanes, el 25 de novembre. "Que sigui 26 de novembre", va

dir, perquè, el dia després, "tots estaran més tranquils, sense claus electorals ni pronunciant frases altisonants, a veure qui la diu més grossa".

Això permetria, segons Rosell, que tots s'assentessin a pensar què és el que s'ha de fer "de manera assenyada, amb calma" i analitzar quins són les vies de col·laboració, va afegir. Segons Rosell, aquest és el "gran missatge" a transmetre davant les eleccions catalanes. Els motius? Que si es

miren les "grans frases" de la campanya electoral, es pot acabar "absolutament boig". "S'han dit massa coses i s'han ressaltat moltes idees".

Preguntat sobre el pacte fiscal entre l'Estat i Catalunya, Rosell va respondre que ell defensa arribar a acords, posar tota la informació damunt la taula i valorar-la. Va posar com a exemple la reforma del sistema bancari, reforma que fins i tot ha provocat que es contractessin empreses

de l'estranger per trobar solucions. "Si ha de venir algú de fora a analitzar perquè no fem nosaltres aquests deures, que vingui un analista de fora i que ens digui realment quins són les inversions en un territori i en un altre, què és el que es paga en un territori i en un altre, o quins són els avantatges i els inconvenients", va dir. També va afegir que això és "molt fàcil" avui dia, perquè "tots" els números estan damunt la taula de negociacions. Per a Juan Rosell primer cal aclarir què es vol fer i perquè, així com determinar què s'ha fet en els últims 25 o 30 anys, durant els quals s'ha creat l'Estat de les autonomies. "Hem d'avaluar si ha funcionat o, no si les transferències de l'Estat central a les comunitats autònomes han anat en la bona direcció. Veure en conjunt quines són les possibilitats del futur –va reiterar–. El que sí que està clar és que no podem continuar com fins ara, per què no tenim diners per pagar tota aquesta estructura creada".●

El president de la CEOE voldria ser a l'endemà del 25-N "per no haver de veure qui la diu més grossa"